

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової

Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення
(установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 10 – Природничі науки
(галузь знань)

на підставі прилюдного захисту дисертації "Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну"

(назва дисертації)
за спеціальністю 103 – Науки про Землю

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

"28" листопада 2023 року.

Левонюк Сергій Михайлович

1990 року народження,

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)

громадянин України,

(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчив у 2012 році магістратуру Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю «Гідрогеологія»

(за дипломом)

Працює начальником відділу в філії Український науково-дослідний інститут природних газів АТ «Укргазвидобування», м. Харків

(посада)

(місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто)

з 2013 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна
Міністерства освіти і науки України, м. Харків

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Удалов Ігор Валерійович, доктор геологічних наук, професор,

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності),

професор кафедри фундаментальної і прикладної геології факультету геології, географії, рекреації та туризму Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

(науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 25 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших держав, 9 статей у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Levoniuk S. M., Udalov I. V. Vulnerability assessment of drinking groundwater of buchak-kaniv aquifer under the conditions of quality composition long-term transformation. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія». 2022. Вип. 57. С. 17–27.

2. Levoniuk S. M., Udalov I. V. Development of measures to increase the ecological safety of drinking water supply for population of Eastern Ukraine due to the use of buchak-kaniv aquifer groundwater.

Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія. 2022. № 4 (99). С. 80–84.

3. Levoniuk S. M. Hydrogeochemical features of changes in the F⁻ content in the groundwater chemical composition of buchak-kaniv aquifer to increase the ecological safety of population drinking water supply. Екологічні науки. 2022. № 5 (44). С. 69–72.

4. Левонюк С. М., Удалов І. В. Комплексна геоекологічна оцінка захищеності питних підземних вод. Вісник Одеського національного університету. Серія «Географічні та геологічні науки». 2018. Т. 23, вип. 2 (33). С. 111–133.

5. Levoniuk S. M., Samoilov V. V., Udalov I. V., Petik V. O. Ecological and hydrogeological factors of qualitative composition destabilization of drinking groundwater within the central part of DDAB. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія». 2019. Вип. 51. С. 207–220.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

1. Крайнюков О. М. (голова), доктор географічних наук, професор, професор кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти навчально-наукового інституту екології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, після декількох незначних зауважень стосовно термінологічної складової, підкреслив, що здобувачем був вирішений комплекс важливих задач, пов'язаних з підвищенням екологічної безпеки питного водопостачання населених пунктів у межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну за рахунок встановлення чинників еколого-гідрогеологічної трансформації якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу за 60-ти річний період експлуатації водозаборів. Він додав, що за актуальністю і новизною отриманих результатів, їх рівнем, обсягом, достовірністю та обґрунтованістю, науковим і практичним значенням та їх оформленням, дисертація "Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну" відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44) та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Наприкінці дискусії, Крайнюков Олександр Миколайович підсумував важливість результатів роботи і сказав, що Левонюк Сергій Михайлович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 103 – Науки про Землю.

2. Сухов В. В. (офіційний рецензент), кандидат геологічних наук, в.о. завідувача кафедри фундаментальної і прикладної геології факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна зробив ряд зауважень. Так, наприклад, у дисертації недостатній наголос на поверхневому забрудненні питних підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу. Звернув увагу на те, що здобувачем не в достатній мірі було проаналізовано важливе питання покращення здоров'я населення Полтавської та Харківської областей після впровадження запропонованих у роботі заходів. До основних результатів роботи Валерій Васильович відніс встановлення прямого позитивного зв'язку між вмістом характерних показників у складі підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу та величиною загального водовідбору в зоні впливу тектонічних порушень, пов'язаних із Полтавським соляним діапиром. Також він відзначив, що дисертантом на базі детальних розрахунків отримані залежності, які дозволили обґрунтувати оптимальний загальний водовідбір на Полтавських водозаборах. В кінці Валерій Васильович зробив висновок, що дисертація Левонюка Сергія Михайловича "Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну" за рівнем теоретичної обґрунтованості, новизною отриманих

результатів та їх значенням і наочним представленням є завершеною самостійно виконаною науковою працею, а її автор цілком заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 103 – Науки про Землю.

3. Яковлев Є. О. (офіційний опонент), доктор технічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України надав ряд зауважень до дисертаційної роботи. Зокрема, до часткового недоліку він відніс відсутність порівнянь змін структури гідрохімічних профілів у процесі експлуатації водозаборів на різних відстанях від діапирів. Як рекомендацію, він зазначив, що уявляється доцільним у подальших дослідженнях звернути увагу на активізацію взаємодії поверхневих і підземних вод зони активного водообміну за умови зростання зарегульованого поверхневого стоку та збільшення інфільтраційного живлення підземних вод. Але в цілому зазначені зауваження і рекомендації не впливають на актуальність досліджень, високу якість графо-аналітичної обробки та картографічних узагальнень отриманих даних, інформаційно-методичну узгодженість розділів роботи. Євгеній Олександрович звернув увагу на найвагоміші результати, що були отримані дисертантом: 1) вперше встановлено лінійну залежність вмісту характерних хімічних сполук у складі вод бучацько-канівського водоносного комплексу від величини загального водовідбору в зоні впливу тектонічних порушень, пов'язаних із Полтавським соляним діапиром та виявлено пряму позитивну кореляцію між цими параметрами; 2) вперше розроблено комплексні системи еколого-гідрогеологічного районування території досліджень за небезпекою трансформації якісного складу підземних вод; 3) вперше науково обґрунтовано характерні показники якісного складу підземних вод на водозаборах, що експлуатують бучацько-канівський водоносний комплекс, для систематичного гідрогеохімічного моніторингу. З огляду на ці результати, дисертаційна робота Левонюка Сергія Михайловича "Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну" є завершеним науковим дослідженням, є актуальною та має наукову новизну і практичну цінність. Враховуючи вищенаведене, Яковлев Євгеній Олександрович вважає, що Левонюк Сергій Михайлович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 103 – Науки про Землю.

4. Долін В. В. (офіційний опонент), доктор геологічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» зробив декілька зауважень до трендів на гідрогеохімічних графіках, коефіцієнтів кореляції між гідрогеохімічними показниками, наведеного у роботі хімічного механізму та термодинамічних параметрів схематичних перетворень, які ведуть до розчинення фтор-апатиту, а також до формулювань, термінології та графіки. При цьому Віктор Володимирович зазначив, що вищенаведені зауваження не применшують науково-практичної значимості роботи. Також він додав, що встановлені здобувачем у дисертаційній роботі регіональні чинники еколого-гідрогеологічної еволюції якісного складу підземних вод дозволили вирішити важливу науково-практичну задачу підвищення екологічної безпеки питного водопостачання населених пунктів у межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Опонент особливо відзначив у дисертанта навички до критичного аналізу та узагальнення на рівні вимог щодо здобуття наукового ступеня доктора наук. Віктор Володимирович підсумував, що дисертаційна робота Левонюка Сергія Михайловича "Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну" є завершеним науковим дослідженням, є актуальною та має наукову новизну і практичну цінність. Тема і зміст дисертації відповідають спеціальності 103 – Науки про Землю галузі знань 10 – Природничі науки та вимогам, передбаченими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради

закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). При цьому Віктор Володимирович вважає, що Левонюк Сергій Михайлович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 103 – Науки про Землю.

5. Чомко Д. Ф. (офіційний опонент), кандидат геологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри гідрогеології та інженерної геології ННІ «Інститут геології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка надав ряд зауважень до дисертаційної роботи. Після вичерпної відповіді на них Левонюком Сергієм Михайловичем, він звернув увагу на найвагоміші результати, що були отримані дисертантом, а особливо на ті, що мають суттєве практичне значення: запропоновано критерії оцінки рівнів забруднення питних підземних вод на водозаборах Східної України для підвищення ефективності систематичного гідрогеохімічного моніторингу в умовах обмеженого фінансування; обґрунтовано оптимальний водовідбір на водозаборах м. Полтава; виділено перспективні ділянки у межах території робіт для розміщення нових водозаборів. Він додав, що робота характеризується системністю, послідовністю викладення матеріалу, чіткістю формулювань, обґрунтованістю основних висновків, рекомендацій та власної позиції. Дмитро Федорович підсумував, що дисертаційна робота Левонюка Сергія Михайловича «Еколого-гідрогеологічна трансформація якісного складу підземних вод бучацько-канівського водоносного комплексу центральної частини Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну» виконана на високому теоретичному та методологічному рівні. Здобувач Левонюк Сергій Михайлович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 103 – Науки про Землю.

(прізвища, ініціали, наукові ступені, місця роботи, посади, зауваження)

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" 0 членів ради,
"Утримались" 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує
Левонюку Сергію Михайловичу

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 10 – Природничі науки
(галузь знань)

за спеціальністю 103 – Науки про Землю

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова разової спеціалізованої вченої
ради

(підпис)

Габриєлюк О.М.
(прізвище, ініціали)